

Jegyzőkönyv kivonat

Jelölt neve: Urbán Nóra

Doktori védés időpontja: 2015. 12. 03.

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

A jelölt témaválasztása aktuális és izgalmas kérdést ölel fel, hiszen napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap mind a civil, mind a védelmi szektorban az extrém stresszhelyzetek hatékony kezelése. A traumatizálódás, a poszttraumás stresszbetegség és az ellene való küzdelem a védelmi szektorban is mindennapos feladat. Az értekezés megfelel az NKE Doktori Szabályzatban megfogalmazott tartalmi és formai elvárásoknak.

A szerző a bevezetőben igen körültekintően vezette be a témát, s széles szakirodalmi elemzést tárt az olvasó elé. Dicséretes, hogy a haderőn kívül a rendőrség és a katasztrófavédelem területén végzett hasonló jellegű témákba, kutatásokba is betekintett. Példaértékű a szakirodalmi kutatása, főleg a katonaegészségügyi területet illetően.

A jelölt magyar és amerikai adatokra támaszkodva megjelöli a téma időszerűségét, elhelyezi a problémát a hazai és a nemzetközi környezetben. A kutatómunka célja és módszertana összhangban van a tartalommal. A felállított hipotéziseket kiválóan alátámasztotta. Az empirikus vizsgálat fejezet egyértelműen tükrözi a célirányosságot. Az alkalmazott kérdőív meggyőző, a matematikai statisztikai módszerek alkalmazása releváns.

A disszertáció logikusan felépített, jól szerkesztett munka. Az értekezés stílusa megfelel a műfaji követelményeknek, és rendkívül olvasható. Az alkalmazott illusztrációk esztétikusak, kellő koherenciát mutatnak a tartalommal. Az értekezésben feldolgozott források, a szakirodalom minősége és mennyisége jelentős, megjelölésük pontos. A jelölt az értekezés elkészítésével bizonyította önálló problémafeltáró, elemző képességét.

Az értekezés négy új tudományos eredményt tartalmaz, melyből a bizottság a jelölt szóbeli bizonyítása után három tudományos eredményt fogadott el: 2., 3., és 4.

1, Az extrém stresszhelyzeteknek és a traumatizálódás lehetőségének kitett hivatásos állománycsoportok esetében empirikus kutatás segítségével igazolta a reziliencia és más protektív tényezők (problémafókuszú megküzdés, megküzdési potenciált alkotó személyiségtényezők) jelentőségét.

2, A veszélyhelyzeti szituációknak kitett különböző hivatásos állománycsoportok (katasztrófavédelem-tűzoltóság, rend- és honvédelem, fegyveres biztonsági őrség) esetében meghatározta:

- a traumatizáció és a PTSD prevalenciáját,
- PTSD kialakulása szempontjából a vulnerabilitásért (sérülékenységet) felelős egyes rizikófaktorok prevalenciáját,
- PTSD kialakulása szempontjából lehetséges védőfaktorok, így megküzdési stratégiák, reziliencia, protektív személyiségtényezők prevalenciáját.

3, Vizsgálati tapasztalatai alapján összeállította egy olyan tesztbattériát, amely alkalmas lehet a veszélyhelyzeteknek kitett foglalkozási csoportok esetében a traumatizálódás és a PTSD kialakulása szempontjából lényeges reziliencia vizsgálatára. Különös tekintettel a kutatás során alkalmazott, Friborg és munkatársai által kialakított Reziliencia Skálára, amely

eredményei alapján önálló, komplex vizsgálóeszközként is alkalmas a pszichológiai reziliencia jelenlétének mérésére.

Mindezek alapján a bizottság javasolja az Egyetemi Doktori Tanács részére a doktori (PhD) fokozat odaítélését Detréné Urbán Nóra számára.